

Θεωρία παιγνίων

20/01/23

1. Ειδιαιφική Παραδείγματα, Βασικές Έννοιες.

Προβλήματα που είδαμε στην επιχειρησιακή έρευνα
μία α.σ. που θέλαμε να βελτιστοποιήσουμε
— η α.δ. εξαρτιόταν από τις δικές μας αποφάσεις
όμως υπάρχουν καταστάσεις που η ωφέλεια μας
εξαρτιόταν και από τις αποφάσεις άλλων.

Παραδείγματα 1) τιμολογισμὸν σχεδίων και υπηρεσιών

- 2) χρηματοδοτισμὸν έργων έρευνας και ανεπτυξης
- 3) εκάστῃ.

Παίχνια: Μαθηματικά Μοντέλα για συστήματα
όπου λαμβάνονται αποφάσεις σε καταστάσεις
συνεργασίας ή σύγκρουσης.

Παράδειγμα 1 | παιχνίδι $Nim(u, m)$

Έχουμε 2 στοίβες με ζυλάκια. Η στοίβα A
έχει n ζυλάκια και η B έχει m
2 παίκτες: I και II

Πρώτα παίζει ο I μετά ο II μετά ο I κλπ
κάθε παίκτης όταν έρθει η σειρά του διαλέγει
στοίβα και παίρνει από αυτή όσα ζυλάκια θέλει
(τουλάχιστον 1)

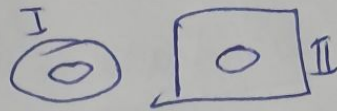
οποιος πάρει το τελευταίο ζυλάκι κερδίζει, ο νικητής
παίρνει 1 € από τον χαμένο.

Αν $n = m$ λέγεται ισορροπημένο

Αν $n \neq m$ μη ισορροπημένο

Λύση για ισορροπημένο ($n=m$)

Nim(1, 1)

αν ο παίκτης I θα πάρει ένα ζυλάκι από μια στοιβα, ο II θα πάρει από την άλλη και θα κερδίσει,

~~Nim(1, 1)~~ ο I χάνει, επίσης ο I χάνει και σε οποιοδήποτε άλλο παιχνίδι καταλήγει στο Nim(1, 1)

Nim(2, 2)

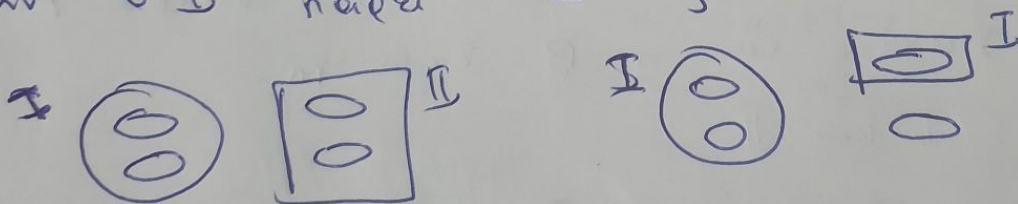

αν ο I πάρει 1 ζυλάκι αν πάρει ο II ένα ζυλάκι από την άλλη στοιβα. ~~κέρδισα~~ κερδίζει ο II

αν ο II πάρει 2 ζυλάκια χάνει

αν ο II πάρει από την άλλη στοιβα χάνει

αν ο I πάρει 2 ζυλάκια

ο II παίρνοντας τα 2 ζυλ. κερδίζει

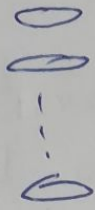
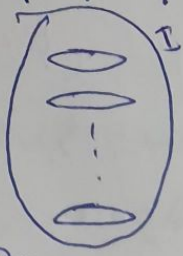
~~κέρδισα~~ αν ο II πάρει 1 ζυλ. χάνει.

άρα πάντα χάνει ο I στο Nim(2, 2)

και σε οποιο παιχνίδι καταλήγει στο Nim(2, 2) χάνει ο I

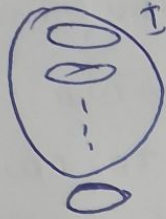
$Nim(n, n)$, $n \geq 3$

αν ο I
πάρει
κάθε
 n από
τη στοιβα

ο II θα αδειάσει την
άλλη στοιβα και θα κερδίσει

αν ο I
πάρει
 $n-1$

ο II τότε θα πάρει $n-1$
από την άλλη στοιβα
και θα οδηγήσει το παιχνίδι
στο $Nim(1, 1)$

Λο ο I πάρει $n-2$ το ίδιο και ο II $n-2$
και θα οδηγήσει το παιχνίδι στο $Nim(2, 2)$
και θα κερδίσει

Γενικά ο II θα τραβήξει από την άλλη
στοιβα οσα ζυγακια παρουν ο I και θα
πληθύνουν σε ισορροπημένο παιχνίδι.

Μη ισορροπημένο $n > m$

nx

ο παίκτης I θα πάρει
 $n-m$ ζυγακια ώστε να
προκύψει ένα ισορροπημένο
παιχνίδι στο οποίο πρώτος

παίκτης θα είναι ο II εαν πρώτος παίκτης
τον ισορροπημένου θα είναι ο I και θα κερδίσει

Παραδείγματα 2 (παιχνίδι των Sharpley και Snubitt)

3 παίκτες A, B, Γ

Κάθε παίκτης έχει ένα κλάδι και ένα όπλο με το οποίο πυροβολεί τα κλάδια των άλλων. Ο παίκτης που θα πυροβολήσει πρώτος προκύπτει με κλήρωση. (κλήρωση της φύσης) και αυτός που θα κληρωθεί επιλέγει πιο κλάδι να στοχεύσει. Αν αστοχήσει το παιχνίδι ξεκινάει από την αρχή. Αν ευστοχήσει τότε ο κτυπημένος φεύγει και το παιχνίδι συνεχίζεται με αυτούς που έχουν επιβιώσει.

$P(\text{πιθ. ο A να πετύχει στοχο}) = a$

$P(\text{να πετύχει στοχο ο B}) = b$

$P(\text{ο Γ - " - }) = \gamma$

και εστω $a > b > \gamma$

Κάθε παίκτης θέλει να μεγιστοποιήσει την πιθ. επιβίωσής του. T: το παιχνίδι των 3 παικτών

T_{AB}, T_{BG}, T_{AG} υποπαιχνίδια 2 παικτών

Λύση

T_{AB} : εστω $P_{AB} = P(\text{επιβιώσει } \overset{\text{μόνο}}{\text{ο A}})$

$P_{BA} = P(\text{επιβιώσει μόνο ο B})$
 $= 1 - P_{AB}$

Δεν υπάρχει
απόφαση
παικτών

τώρα $P_{AB} = \frac{1}{2} a \cdot 1 + \frac{1}{2} (1-a) \cdot P_{AB} + \frac{1}{2} b \cdot 0$

$$+ \frac{1}{2} (1-B) \cdot P_{AB} \Rightarrow P_{AB} = \frac{\alpha}{\alpha+B}$$

$$\text{αρα } P_{BA} = 1 - P_{AB} = \frac{B}{\alpha+B}$$

$$\text{ομοια για } T_{BG} : P_{BG} = \frac{B}{B+\gamma}$$

$$\text{και } P_{GB} = \frac{\gamma}{\gamma+B}$$

$$\text{και για } T_{AG} : P_{AG} = \frac{\alpha}{\alpha+\gamma}, P_{GA} = \frac{\gamma}{\alpha+\gamma}$$

T: εδω υπάρχουν αποφάσεις των παικτών P_A, P_B, P_G και τις αποφάσεις που θα παίξει ο καθένας

Εστω ότι κληρώνεται ο A (Η πιθανότητα ευστοχίας είναι ίδια). Αν αποτύχει θα ξεκινήσει ότι και να διαλέξει

το T, Αν ευστοχήσει θα παίξει με αυτόν που κέρδι.

$$P_{AB} < P_{AG}$$

$$\frac{\alpha}{\alpha+B} < \frac{\alpha}{\alpha+\gamma}$$

Θετα να κερδι με τον Γ, Αρα θα επιλέξει τον Β, ομοιος ο Β (αν η κερση τον ελπίσει)

θα σκεφτεί τον Α, α η κερση επιλέξει τον Γ θα σκεφτεί τον Α

Αρα βρούμε τις στρατηγικές που θα ακολουθήσουν υπολογίζοντας πιθαν. επιβίωσης

$$P_A = \frac{1}{3} \cdot \alpha \cdot P_{AG} + \frac{1}{3} \cdot (1-\alpha) \cdot P_A +$$

$$+ \frac{1}{3} \cdot \beta \cdot 0 + \frac{1}{3} (1-\beta) \cdot P_A + \frac{1}{3} \cdot \gamma \cdot 0 + \frac{1}{3} (1-\gamma) P_A$$

$$\Rightarrow \dots P_A = \frac{\alpha^2}{(\alpha+\gamma)(\alpha+\beta+\gamma)}$$

$$P_B = \frac{1}{3} \alpha \cdot 0 + \frac{1}{3} (1-\alpha) P_B + \frac{1}{3} \beta \cdot P_{BG} + \frac{1}{3} (1-\beta) P_B$$

$$+ \frac{1}{3} \gamma \cdot P_{BG} + \frac{1}{3} (1-\gamma) \cdot P_B \Rightarrow \dots P_B = \frac{\beta}{\alpha+\beta+\gamma}$$

$$\text{ομοια } P_G = \frac{\gamma(2\alpha+\gamma)}{(\alpha+\gamma)(\alpha+\beta+\gamma)}$$

"Παράδοξο": υπάρχει μεγάλο εύρος τιμών α, β, γ με $\alpha > \beta > \gamma$ ώστε $P_A < P_B < P_G$
(δυσή όλα επιλέγουν τον A!)

Παράδειγμα 3 (Διλήμμα κρατούντων)

2 Ληστές I, II

Η αστυνομία συλλαμβάνει τους υποπτες για Ληστεία τους ανακρίνει χωριστά και προτείνει μια συμφωνία στον καθένα για να ομολογήσει.

- Αν ομολογήσουν και οι 2 θα έχουν 5 χρόνια φυλάκισης

- Αν δεν ομολογήσει κανένας \rightarrow 1 ετος φυλάκισης

- Αν ομολογήσει μόνο 1 αυτος που ομολογήσει

διαλεχθέντων είναι ο άλλος υποδεικνύεται για 10 χρόνια.

I \ II	0	
0	(5, 5)	(0, 10)
δ	(10, 0)	(1, 1)

Ο Ι σκέφτεται: αν ο II ολοκληρώσει με συμφέρον να ολοκληρώσω, Αν ο I δει ολοκληρώσει με συμφέρον να ολοκληρώσω.
Άρα ολοκληρώνει.

ομοίως και για τον II: (ολοκληρώνει)
 άρα ολοκληρώνουν και οι 2 και γίνονται από 5 χρόνια

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

- 1) ποιος, παίκτες: στρατηγικές οντότητες που παίρνουν αποφάσεις
- 2) πότε, ώρα με την οποία αποφασίζουν οι παίκτες
- 3) τι, στρατηγικές δυνατές αποφάσεις κάθε παίκτη (σε κάθε σημείο του παιχνιδιού)

α) πληρωμή ή υπέρβαση: το αποτέλεσμα για κάθε συνδυασμό αποφάσεων.

• ΜΟΡΦΕΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΠΑΙΧΝΙΔΙΩΝ

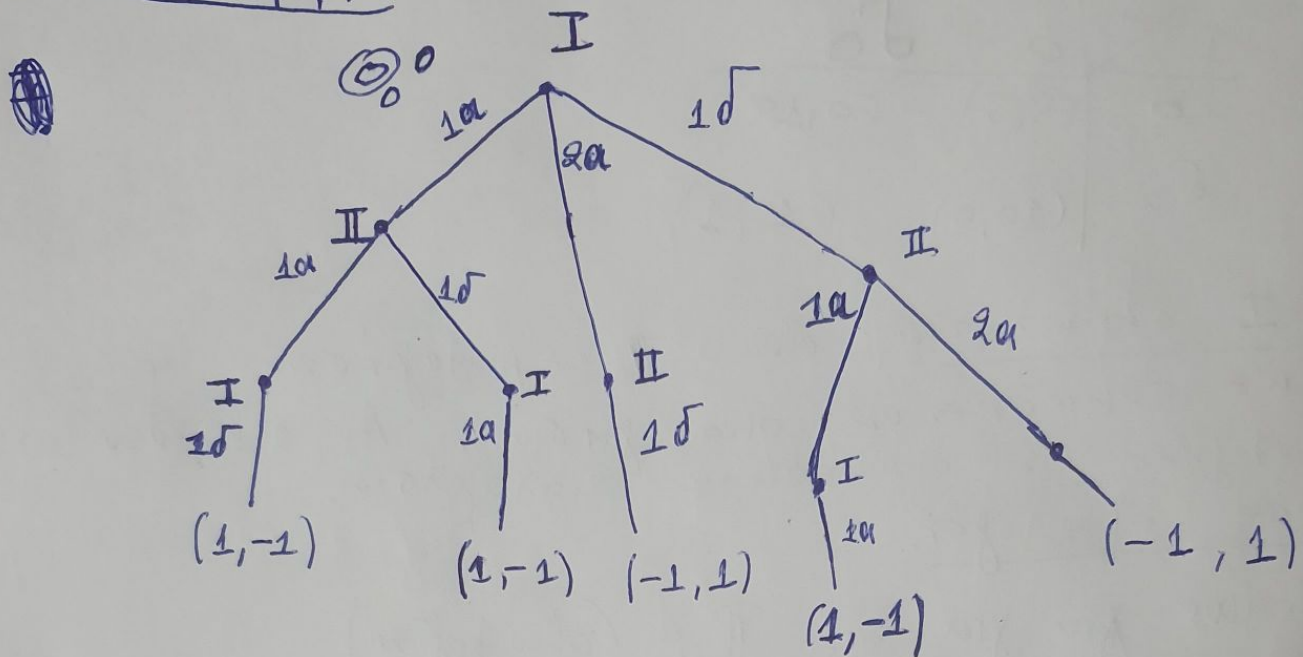
1) ΕΚΤΕΤΑΜΕΝΗ ΜΟΡΦΗ: Σε μορφή δέντρου

2) ΚΑΝΟΝΙΚΗ ΜΟΡΦΗ: Δίνουμε στρατηγικές και πληρωμές σε πίνακα

Παράδειγμα 4)

$Nim(2, 1) \cong \circ \circ$

Εκτεταμένη μορφή:

- Σε κάθε ακμή γράφουμε την αντίστοιχη απόφαση του παίκτη.
- Στις τερματικές ακμές γράφουμε τις πληρωμές των παικτών.

Παρατηρήσεις: 1) Σε αυτό το παιχνίδι δεν έχουμε κινήσεις της φύσης (αβεβαιότητα)

2) Κάθε παίκτης γνωρίζει τι έπαυξε ο προηγούμενος (δεν έχουμε ταυτόχρονες αποφάσεις)

Παράδειγμα: (Ρωσική Ρουλέτα)

οι παίκτες I και II

Βάζουν αρχικά 1€

Ξεκινάει ο I

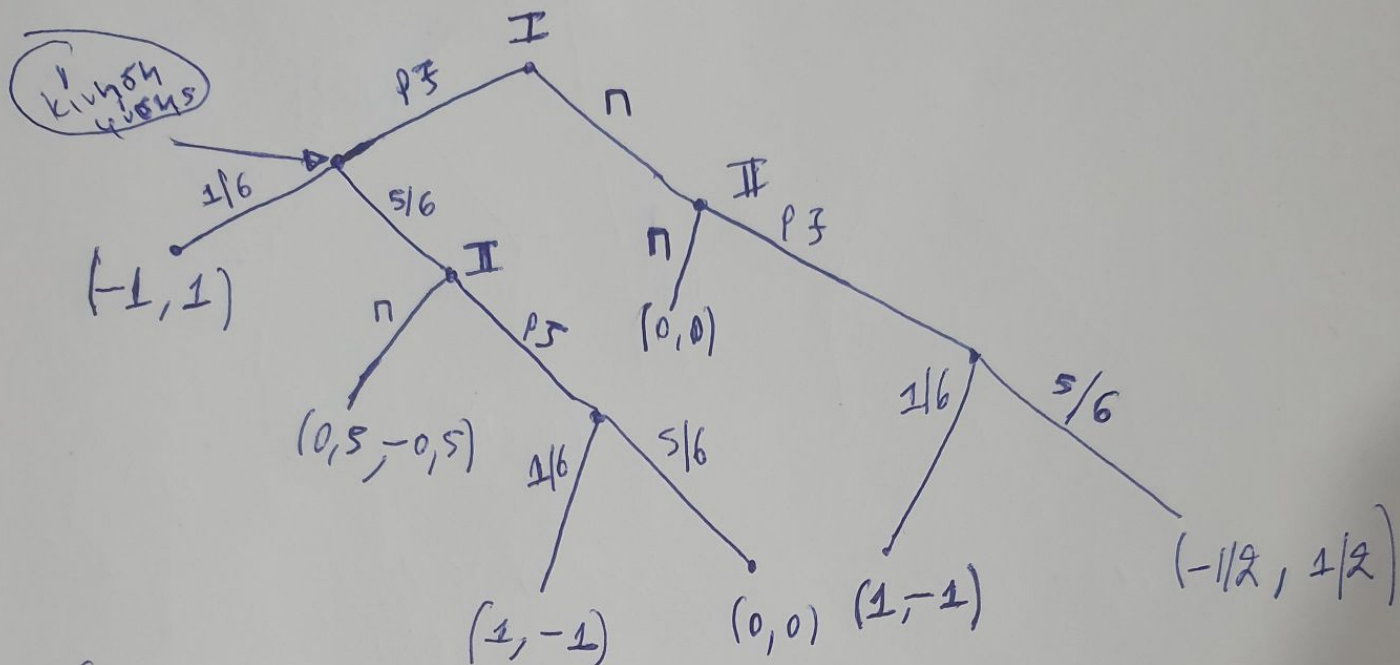
Βάζει άλλο 1€ και περνάει

πίχνα ζαρι

αν έρθει 1 χάνει, κερδίζει ο II τα χρήτ

αν έρθει από 2-6 περνάει στην επόμενη φάση

Αν ο I περπατά πάντα ο II με τον ίδιο τρόπο
 Αν περπατούν και οι δύο ~~πάλι~~ το παιχνίδι τελειώνει
 και οι παίκτες κοιράζονται τα χρήματα
 εκτεταμένη κορυφή:

(παιχνίδι μηδενικού αθροίσματος) (αθροιστικά αμοιβαίων
 = 0)